Причини підвищеної витрати пального

дата публікації: 2026.02.06

За чим уважно стежать всі власники автомобілів з двигунами внутрішнього згоряння? За кількістю палива у баку, звичайно. І, відповідно, за витратою цього палива.

Рівень витрати палива залежить від багатьох чинників. З очевидних – це об'єм двигуна, умови поїздки (місто, траса), погода, наявність причепа та завантаженість автомобіля.

> Але на витрату насправді впливає величезна кількість менш очевидних речей. І коли водій виявляє збільшений апетит двигуна, тоді й починається пошук причини.

Деякі причини водій цілком може встановити та усунути самостійно, але буває так не завжди. Двигун, а особливо двигун сучасного автомобіля – це дуже складний механізм і велика кількість його систем прямо чи опосередковано впливають на те, скільки палива буде витрачатися на його роботу.

Щоб точно встановити причину перевитрати, бажано звернутися до фахівців автосервісу, які зможуть швидко знайти проблему за допомогою комп'ютерної діагностики професійних сканерів. А якщо проблема програмним шляхом не виявиться, то по черзі перевірятимуться інші можливі варіанти.

Чому авто їсть багато пального
Причин для зростання рівня витрат палива досить багато, але умовно їх можна розділити на поломки та зміни умов експлуатації автомобіля. Почнемо з другого.

Причини збільшеної витрати пов'язані з “людським фактором”:

- Агресивний стиль водіння. Вирішили сильніше натиснути на педаль акселератора?

Витрата зросте, і в цьому немає нічого дивного. Тому що для досягнення більшої потужності форсунки будуть “лити” у циліндри більше палива;

- Використання додаткового обладнання. До додаткового обладнання належать освітлювальні прилади, використання кондиціонера. Запитування великої кількості електронних пристроїв призводить до зростання навантаження на бортову мережу автомобіля, отже, і на генератор;
- Знижений тиск повітря у шинах. Якщо колеса "спускають" або просто накачані з невідповідним тиском, пляма контакту шини з дорожнім полотном збільшується. Відповідно, зростає і сила тертя. Це призводить до зростання апетиту ДВЗ, тому що їхати автомобілю буде дещо важче;
- Подорож з відкритими вікнами на високій швидкості. Відкриті на швидкості вікна збільшують аеродинамічний опір і, як наслідок, трохи підростає й витрата.Точно визначити відсоток приросту складно, але він знаходиться десь у межах 4-6%. При нормальній витраті, скажімо, у 10 літрів, це буде приблизно 0,2-0,3 літра на 100 км.

Несправності автомобіля, при яких зростають витрати палива
А тепер до поломок, які можуть збільшувати витрати палива:

1. Найпростіше – забитий повітряний фільтр двигуна. Для коректного утворення паливно-повітряної суміші двигуну необхідне безперебійне надходження палива та чистого повітря. Через засмічений фільтр повітря надходитиме гірше і, для забезпечення необхідної потужності, ЕБУ (електронний блок управління) подаватиме більше палива. Звідси й збільшена витрата.

Фото: Забитий повітряний фільтр

Забитий повітряний фільтр може стати причиною витрати масла, яке надходитиме в циліндри

через систему вентиляції картерних газів;

2. Поломки паливної системи. Паливна апаратура, особливо у дизельних двигунах, дуже чутлива до якості палива. Паливо низької якості або з домішками може завдати ПНВТ та форсункам серйозної шкоди. І витрата, що змінилася, у цьому випадку – це лише один з перших симптомів наявної несправності.

> З'явилися підозри, що з паливною апаратурою дизельного ДВЗ щось не так? Якнайшвидше запишіться на діагностику в спеціалізований автосервіс і перевірте систему. Відкладений "на потім" ремонт ПНВТ або форсунок коштуватиме набагато дорожче.

3. Зношення свічок запалювання. Свічка запалювання підпалює горючу суміш у циліндрах за допомогою іскри, яка у потрібний момент утворюється між двома електродами. Проміжок між електродами з часом неминуче зростає. Це відбивається на потужності іскри та здатності свічки ефективно підпалювати паливо.

Якщо паливо згоряє не повністю, двигун отримує менше потужності. Який вихід "бачить" блок керування? Правильно, додати більше палива. Проблема вирішується заміною свічок, але відтягувати це не варто. Несправна свічка може вивести з ладу котушку запалювання;

4. Експлуатація непрогрітого двигуна. Особливо актуальною є ця проблема в холодний період часу.

По-перше, моторне мастило сильно загусне, і для його прокачування по системі масляний насос буде змушений працювати при більшому навантаженні. А це знижує потужність самого двигуна та збільшує витрату пального.

По-друге, у прогрітому двигуні паливно-повітряна суміш займається простіше та ефективніше. Неповне згоряння палива в циліндрах – це сигнал блоку управління про необхідність збільшити подачу;

До чого тут поломка, якщо досить просто прогрівати двигун перед поїздкою? Відповідь: поломка термостата системи охолодження може заважати ефективному прогріву двигуна. Якщо термостат заклинить у відкритому положенні, то охолоджувальна рідина циркулюватиме по системі по великому колу, який включає радіатор охолодження. Виходить, що і так холодна рідина додатково охолоджується в радіаторі;

5. Зношування кривошипно-шатунного механізму або механізму газорозподілу. Якщо сказати простіше, то зношування самого двигуна. Залягання компресійних кілець поршнів, зношування циліндрів, маслознімних ковпачків клапанів, нещільне прилягання клапанів до сідл ГБЦ і так далі. Все це знижує компресію у циліндрах. Паливо згоряє ефективно лише тоді, коли тиск у циліндрах, тобто компресія, відповідають нормі.

Таке рідко відбувається різко, тому що знос мотора відбувається за багато тисяч кілометрів пробігу;

6. Порушення у роботі турбіни. Завдання турбокомпресора полягає в подачі більшої кількості повітря, яке необхідне для сумішоутворення. Якщо турбіна заклинила або її продуктивність знизилася, то компенсуватиметься це великою кількістю палива.

Фото: Зококсування соплового апарату

Поломок турбіни може бути багато, але до підвищеної витрати може призвести: заклинювання валу, закоксовування соплового апарату або пошкодження актуатора. Без спеціалізованої СТО не обійтися;

7. Засмічення сажового фільтру або оплавлення каталізатора. Обидва ці елементи належать до екологічних систем, які знижують токсичність відпрацьованих газів.

Якщо вихлопи важко залишають систему, то на їх “проштовхування” потрібно більше потужності. Велика потужність знову ж таки досягається збільшенням палива.

Богдан Кравченко
Master Service

Джерело: